

Tukihenkilötoiminnan myöntämisperusteet ja maksettava tukihenkilöpalkkio vammaisten sosiaalityössä

Kainuun hyvinvointialueen vammaisten sosiaalityön palveluyksikkö järjestää harkinnanvaraisena palveluna kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) perusteella tukihenkilötoimintaa kehitysvammaisille henkilöille. Kyseessä on määrärahasidonnainen palvelu.

Tukihenkilötoiminnan tavoitteena on tukea kehitysvammaisten henkilöiden itsenäistymistä ja itsenäistä asumista sekä pidemmällä aikavälillä vähentää ryhmäkotiasumispalvelujen tarvetta. Tukihenkilötoimintaa järjestetään nuorille (alkaen 13-vuotiaat) ja aikuisille kehitysvammaisille, jotka asuvat lapsuudenkodissaan tai itsenäisesti omassa asunnossaan. Toimintaa ei järjestetä kuntayhtymän omissa ryhmäkodeissa tai ostopalveluna hankittavissa ryhmäkodeissa asuville asiakkaille eikä tuetun asumisen asiakkaille.

Tukihenkilötoiminta on sisällöltään ohjausta ja enintään pienimuotoista avustamista (liikkuminen, pukeutuminen, kommunikaatio). Tukihenkilötoiminta ei ole hoivaa, hoitoa eikä ensisijaisesti vanhempien jaksamisen tukemista. Tukihenkilö toimii asiakkaan harrastustoiminnassa henkisenä ja fyysisenä tukena. Tarvittaessa tukihenkilö kulkee harrastukseen liittyvät matkat asiakkaan kanssa, on mukana tukemassa ja huolehtii asiakkaan turvallisuudesta harrastustoiminnan aikana.

Tukihenkilöä ei myönnetä, mikäli asiakkaalle on myönnetty henkilökohtaista apua harrastuksiin, yhteiskunnalliseen osallistumiseen tai sosiaalisen vuorovaikutuksen ylläpitämiseen. Tukihenkilötoimintaa järjestetään enintään 10 tuntia kuukaudessa. Asiakkaan tulee sitoutua toimintaan ja osallistua sisällön suunnitteluun.

Tukihenkilönä voi toimia 16 vuotta täyttänyt henkilö, joka ei ole tuettavan vanhempi tai samassa taloudessa asuva henkilö. Tukihenkilö sitoutuu toimintaan sovituksi määräajaksi kalenterivuoden aikana. Tukihenkilön soveltuvuus tehtävään selvitetään haastattelemalla asiakkaan tai hänen edustajansa esittämä tukihenkilö. Lisäksi tukihenkilöltä tarkistetaan rikosrekisteriote.

Tukihenkilöpalvelua haetaan vammaisten sosiaalityön palveluyksiköstä. Hakemuksen käsittelee ja viranhaltijapäätöksen tekee Kainuun hyvinvointialueen vammaisten sosiaalityön viranhaltija. Myönteisen tukihenkilöpäätöksen jälkeen laaditaan tukihenkilösopimus. Sopimuksessa määritellään tuen sisältö, voimassaoloaika, korvaukset ja kuukausittainen tukihenkilöpalkkio. Lisäksi sopimukseen kirjataan vammaisten sosiaalityön vastuuhenkilö, joka seuraa sopimuksen sisällön toteutumista.

Tukihenkilöpalkkio on vammaispalvelulain mukaisen henkilökohtaisen avun tuntipalkan suuruinen (10,09 €/tunti vuonna 2023). Se on veronalaista tuloa. Kainuun hyvinvointialue vammaisten sosiaalityö suorittaa tukihenkilöpalkkion toteutuneen tuntilistan perusteella. Asiakas vastaa tukihenkilön kuluista ja

matkakorvauksista. Tukihenkilö ei ole työsuhhteessa Kainuun hyvinvointialueeseen tai asiakkaaseen.